

A Sedimentation of the Mind

Ellen Harvey
Goshka Macuga
Solène Rigou
Namsal Siedlecki
Gaspar Willmann

In 1968 trok de Amerikaanse kunstenaar Robert Smithson in een artikel in Art Forum een parallel tussen de dynamieken van de aarde en de menselijke geest. De metafoer is mooi en betekenisvol: zowel aarde als geest ondergaan constante erosie. Eerst vinden afbrokkeling, fragmentatie en verlies plaats, maar daarna worden nieuwe lagen gevormd, en zijn er processen als reorganisatie, samenvoeging en homogenisatie. *A Sedimentation of the mind*, een titel ontleend aan Smithson, is een tentoonstelling die vijf kunstenaars samenbrengt die elk op hun eigen manier fragmentatie, het proces van verlies, het geheugen en de complementaire kracht van hand en geest bevragen.

De tijd is geduldig. Hij erodeert het geheugen met een langzame, meedogenloze kracht. Men kan stellen dat deze ondermijning nodig is om de hersenen gezond te houden. Niets vergeten zou een marteling zijn. Het feit dat het geheugen voortdurend fragmenten van het leven laat ontglippen, zorgt ervoor dat de hersenen op andere niveaus worden gestimuleerd en nieuwe verbindingen kunnen maken.

Om de tentoonstelling te openen, kozen we ervoor om een sculptuur van Goshka Macuga, een vaasportret van Sigmund Freud, in de hoogte te plaatsen en de bezoeker zo te verwelkomen. De sedimentatie van de geest, het zou tot hem gesproken hebben.

In de linkerzaal staat het *International Institute of Intellectual Co-operation*. Dit grootschalig werk, opnieuw van Goshka Macuga, neemt de vorm aan van een moleculaire structuur, een grote assemblage van bronzen hoofden van beroemde figuren die met elkaar verbonden zijn door koperen staven. De kunstenaar suggereert hiermee een hypothetische uitwisseling van ideeën tussen de illustere figuren: Madame Blavatsky (esoterische spiritualiste en oprichtster van de Theosofische Vereniging) culmineert op het plafond en praat met de centraal geplaatste Charles Darwin, die als een energieverdeler in verbinding staat met Frankenstein, die zelf een horizontale relatie aangaat met de Indiase dichter Rabindranath Tagore. Pico della Mirandola, de Italiaanse filosoof en theoloog uit de Renaissance, blijft geïsoleerd, afgesneden maar niet onbereikbaar. Macuga's opstelling ontwikkelt een onlogische maar leesbare constellatie van verhalen.

Aangetrokken door de populaire cultuur, door de geschiedenis van kunst en beschavingen, en door voorouderlijke en hedendaagse technieken om beelden te produceren, werkt Namsal Siedlecki als een alchemist. In een elektrolysebad worden koperen replica's van een Gallische ex-voto uit de 1ste eeuw voor Christus van hun koper ontdaan en vervellen na verloop van tijd tot nauwelijks herkenbare silhouetten. Als ze uit het bad worden gehaald, worden de replica's - de *Viandante* - tentoongesteld als offerreliëken. Deze anodes werden namelijk gemetamorfoseerd - opgeofferd - voor een kathode, die hun koper opving door de magie van elektrolyse en uitgroeide tot een vormloos silhouet, bestaande uit koperknobbels en blaasjes. Oorspronkelijk werd deze ex-voto geofferd aan de Keltische god Maponos, in een cultus van vruchtbaarheid en voorspoed.

In de rechterzaal bieden een video en vijf schilderijen van de kunstenaar Gaspar Willmann, onder de generische titel *JUMAP* (afkorting van *Juste Une Mise Au Point (des plus belles images de ma vie)*), een paradoxale archeologie die verleden, heden en toekomst op hetzelfde vlak combineert. Uitgaande van beelden die hij op het internet vindt, bouwt Willmann een rijke gelaagdheid op van details en alledaagse voorwerpen die, wanneer ze samengevoegd worden, een gefragmenteerde visie op de werkelijkheid creëren. Er zijn ook meerdere verwijzingen naar hedendaagse onderwerpen zoals digitale technologie en de kracht van beelden, milieukwesties, A.I., surveillancekapitalisme, enz. Schommelend tussen illusie en desillusie, en spelend met verschillende codes en leesniveaus, bieden deze werken een open blik op een wereld in voortdurende transformatie. De doeken zijn deels bedrukt en deels beschilderd. Deze mix, dit onophoudelijke heen-en-weer gaan van het oog dat niet duidelijk kan detecteren of definiëren wat gedrukt of beschilderd is, is volledig in overeenstemming met het onderwerp van de werken. De onophoudelijke overlappingsen, overgangen en splitsingen in het werk genereren een veelheid aan mogelijke lezingen. "Denken", zegt de filosoof Michel Serres, "is op zijn minst het uitvoeren van vier operaties: het ontvangen, uitzenden, opslaan en verwerken van informatie". Dit wordt weerspiegeld in het werk van Willmann, onder andere in zijn humoristische video *Vous êtes chez vous*. De kunstenaar nam hier als uitgangspunt een bericht dat per ongeluk werd ingesproken op zijn telefoon door de huurder van een appartement. Luisterend naar het bericht over een ingebeelde inbraak van de flat, vond Willmann de huuradvertentie

online en recreëerde hij een fictieve ruimte met behulp van de informatie die hij kon verzamelen. Realiteit en fictie die zover in elkaar overvloeien dat je het ene niet meer van het andere kunt scheiden...

In de achterste ruimte hangen drie werken van Siedlecki en een grote installatie van Ellen Harvey. Met *Gandhāra*, twee koperen hoofden gebaseerd op een portret van prins Siddhartha, behandelt Siedlecki de uiteenlopende invloeden die aan het werk zijn in elke artistieke creatie. Dit portret in een syncretische stijl (met hellenistische, Indische en Perzische invloeden), onderging opeenvolgende elektrolytische baden, die horizontale, zichtbare lagen op het hoofd neerlegden. In een sprekend voorbeeld van sedimentatie brengt de kunstenaar de kostbaarheid van metaal samen met de harmonie van het oorspronkelijke beeld (zij het in dit geval gewijzigd). De geschiedenis van de mensheid werd gemaakt door soortgelijke kruisingen van culturen en beschavingen. Het witte monochrome schilderij dat vlakbij hangt, *Deposizione*, bestaat uit kristallen die geproduceerd zijn door een proces van versnelde verkalking in bronwater in het Franse Saint-Nectaire. Dit water versteent op natuurlijke wijze elk voorwerp dat er enkele maanden in wordt ondergedompeld, waar elders de monochrome textuur pas na 200 jaar gecreëerd zou zijn. Observeer een metaforische tijdreis: observeer een werk in zijn hypothetische toekomst.

Ellen Harvey's *Room of Sublime Wallpaper* is een installatie die de vroegere burgerlijke interieurs doet herleven waarin de muren beschilderd waren met genretafereelen of uitgestrekte landschappen. Op een bepaalde afstand kunnen bezoekers slechts fragmenten van het landschap waarnemen. Pas als ze dichterbij komen, kunnen ze begrijpen dat deze worden gereflecteerd in de schuin opgestelde spiegels. Hoe dichterbij ze komen, hoe beter ze het gezichtsbedrog begrijpen. Wat de ogen beloofden - een reeks schilderijen op een met kranten bedekte muur - blijkt een spiegelwand te zijn die een schilderij weerspiegelt dat aanvankelijk voor de kijker verborgen was. Het is een soort omgekeerde allegorie van de grot. Bij het betreden van het werk wordt het panorama onthuld en ziet de bezoeker het contrast tussen romantische grootsheid en de banaliteit van het alledaagse. Door in de kamer te zijn, wordt de bezoeker weerspiegeld en vernietigt hij de idyllische voorstelling van het berglandschap. Door deze ingreep benadrukt Ellen Harvey de complexiteit van de relatie tussen mens en natuur; alleen al de aanwezigheid van mensen op bepaalde plekken vernietigt de plek zelf. Maar toont ze ook hoe de hersenen opslaan wat ze waarnemen als ze een indrukwekkende site zien? Als een globaal, panoramisch beeld, of als fragmenten en details? Hoe houden we de schoonheid van een landschap vast? Hoe reconstrueren we het achteraf in onze geest, welke delen branden we in ons geheugen?

In de wunderkamer creëert Solène Rigou een prachtige verstandhouding tussen lichaam en geest. Drie werken die ze tekende in kleurpotlood op hout, met voornamen als titels, geven in virtuoos realisme de handen van vrienden weer. De vastgelegde momenten zijn informele of feestelijke gedeelde momenten van samenzijn. Er is een Perce-achtige kwaliteit aan dit unieke werk over het alledaagse. De kadrering toont het gezicht niet en laat slechts een gedeeltelijke identificatie van het onderwerp toe, maar we genieten ervan om deze handen een lichaam te geven, ze een gezicht te geven en ons een wereld buiten het kader voor te stellen.

Handen kunnen ook breder gezien worden als verlengstukken van de geest. De hand, in combinatie met de hersenen, stelde de mens in staat om gereedschappen te maken die hem deden evolueren van Homo faber tot Homo sapiens sapiens. Rechtop staan stimuleerde het gebruik van de bovenste ledematen en versnelde een evolutionair proces (als de bovenste ledematen vrij waren, leerden de handen, ontwikkelden de hersenen zich, etc.). Zonder de bevrijding van de bovenste ledematen zou er geen gebruik van gereedschap zijn geweest, geen technische gebaren. De Franse archeoloog Leroi-Gourhan beschreef deze nauwe relatie tussen het opkomen van gereedschappen en het verschijnen van taal bij de mens. De ontwikkeling ervan heeft onze plaats en status in het wereldwijde ecosysteem radicaal veranderd. Laten we er goed gebruik van maken.

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Goshka Macuga
Sigmund Freud, 2016
Parian ware
34 x 21 x 21 cm
Edition of 5+3AP

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Goshka Macuga

International Institute of Intellectual Co-operation, Configuration 27, End of God: Madame Blavatsky, Giovanni Pico Della Mirandola, Monster of Frankenstein, Rabindranath Tagore, Charles Darwin, 2016, 2016

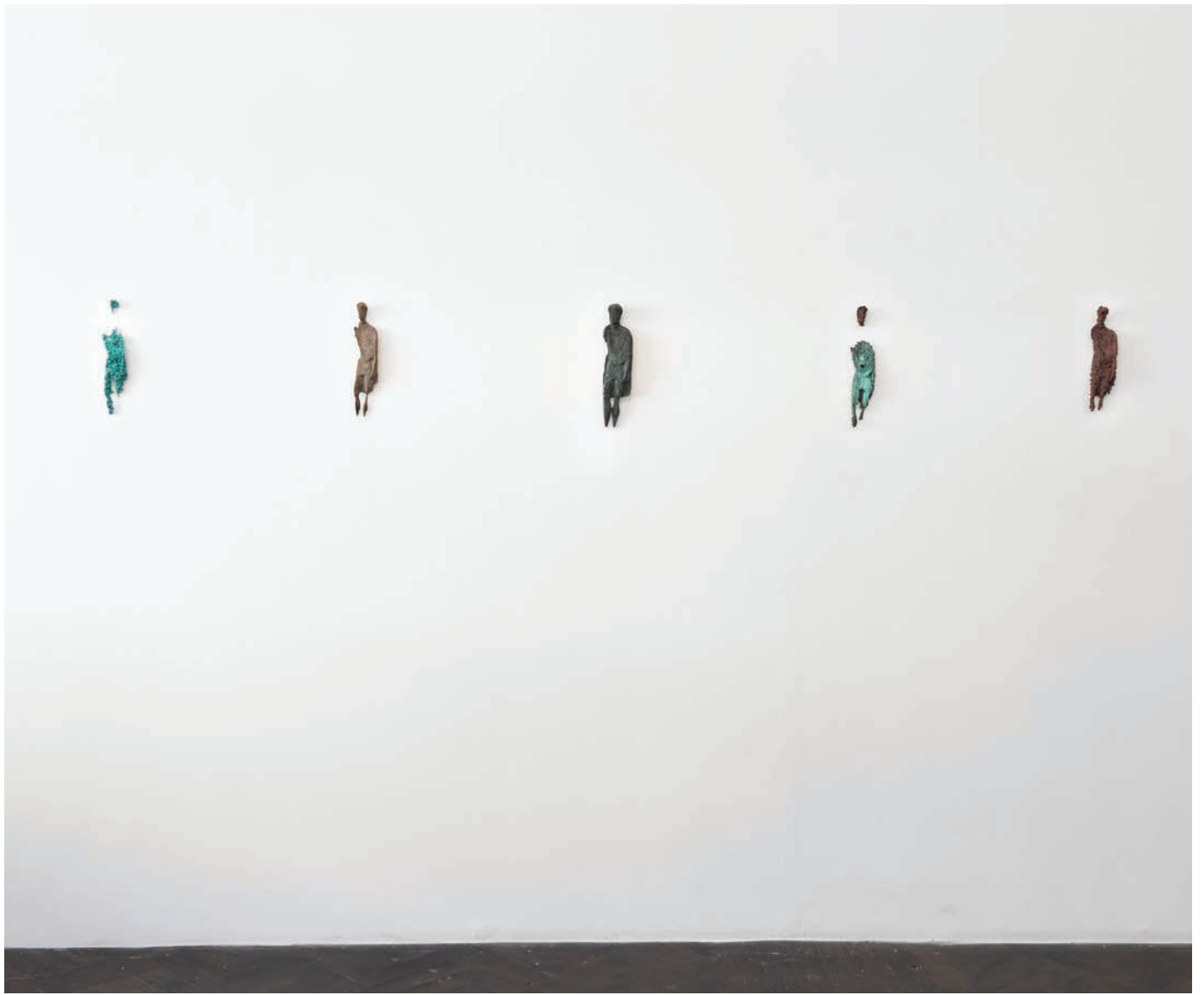
Bronze

Variable dimensions

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Namsal Siedlecki
Viandante, 2023
Copper
Variable dimensions

Namsal Siedlecki,
Viandante (Detail)
Copper
ca. 31 x 7 x 3 cm

Namsal Siedlecki
Viandante (Detail)
Copper
ca. 30 x 7 x 3,5 cm

Gaspar Willmann
JUMAP (re_united in flammes), 2023
Ink and oil on linen
188 x 122 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Gaspar Willmann

Vous êtes chez vous, 2020

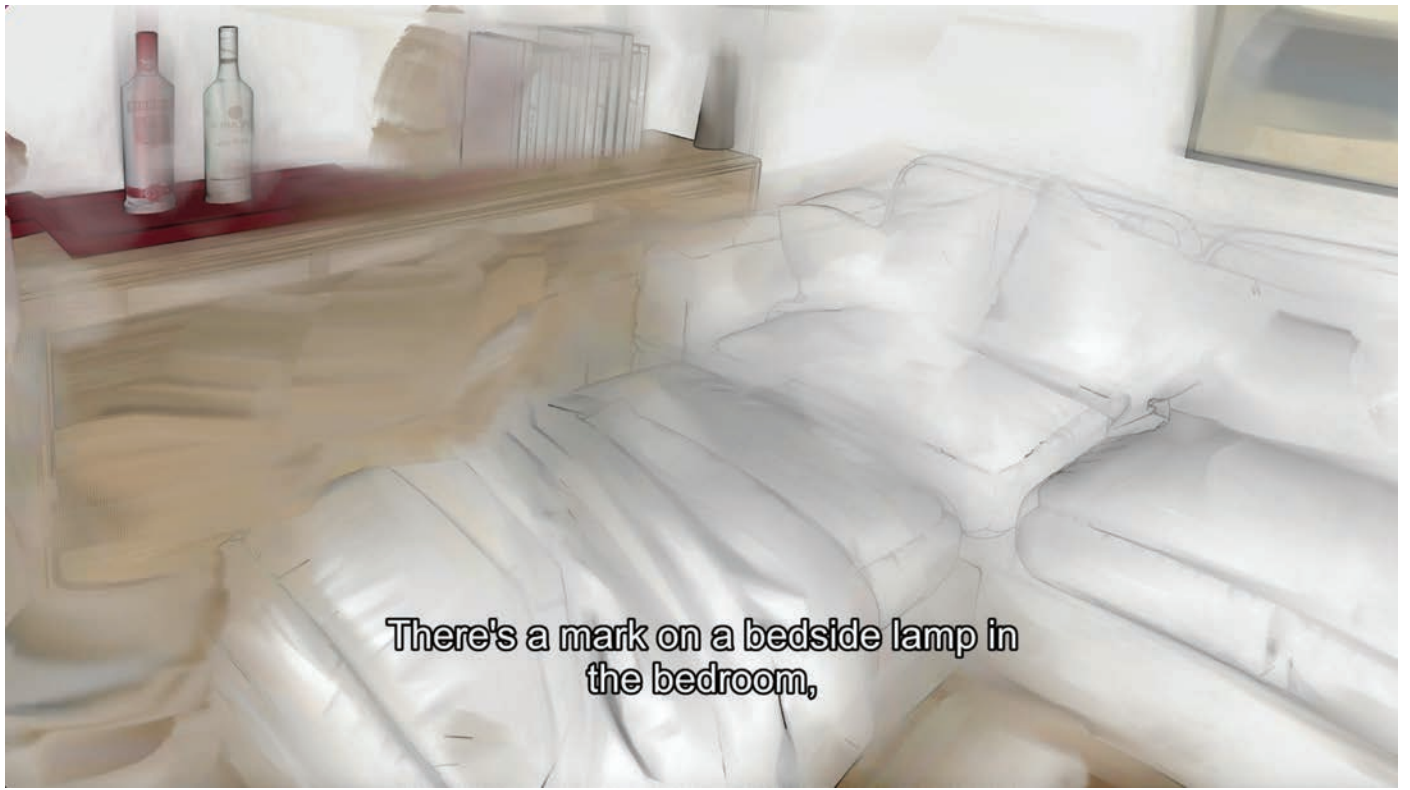
Video

6'10"

Edition of 5+2AP

But when I swing back home,

There's a mark on a bedside lamp in the bedroom,

Gaspar Willmann
JUMAP (closing your eyes isn't going to change anything) 2023
Ink and oil on linen
188 x 122 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Gaspar Willmann
JUMAP (le café), 2022
Ink and oil on linen
25 x 35 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Gaspar Willmann
Polychlorure escapism, 2022
Ink and oil on linen, PVC
ca. 11 x 22 cm

Gaspar Willmann
JUMAP (le jongleur), 2023
Ink and oil on linen
188 x 122 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Namsal Siedlecki
Gandhāra, 2023
Electrodeposited copper
ca. 27 x 16 x 17 cm

Namsal Siedlecki
Gandhāra, 2023
Electrodeposited copper
ca. 27 x 16 x 17 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Namsal Siedlecki

Deposizione

Petrified canvas

93 x 73 x 18 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Ellen Harvey

The Room of Sublime Wallpaper (I), 2008

Oil on 16 wooden panels, bolts, newspaper and acrylic on 6 wood panels, Plexiglas mirrors on metal swivel mounts
244 x 366 x 366 cm

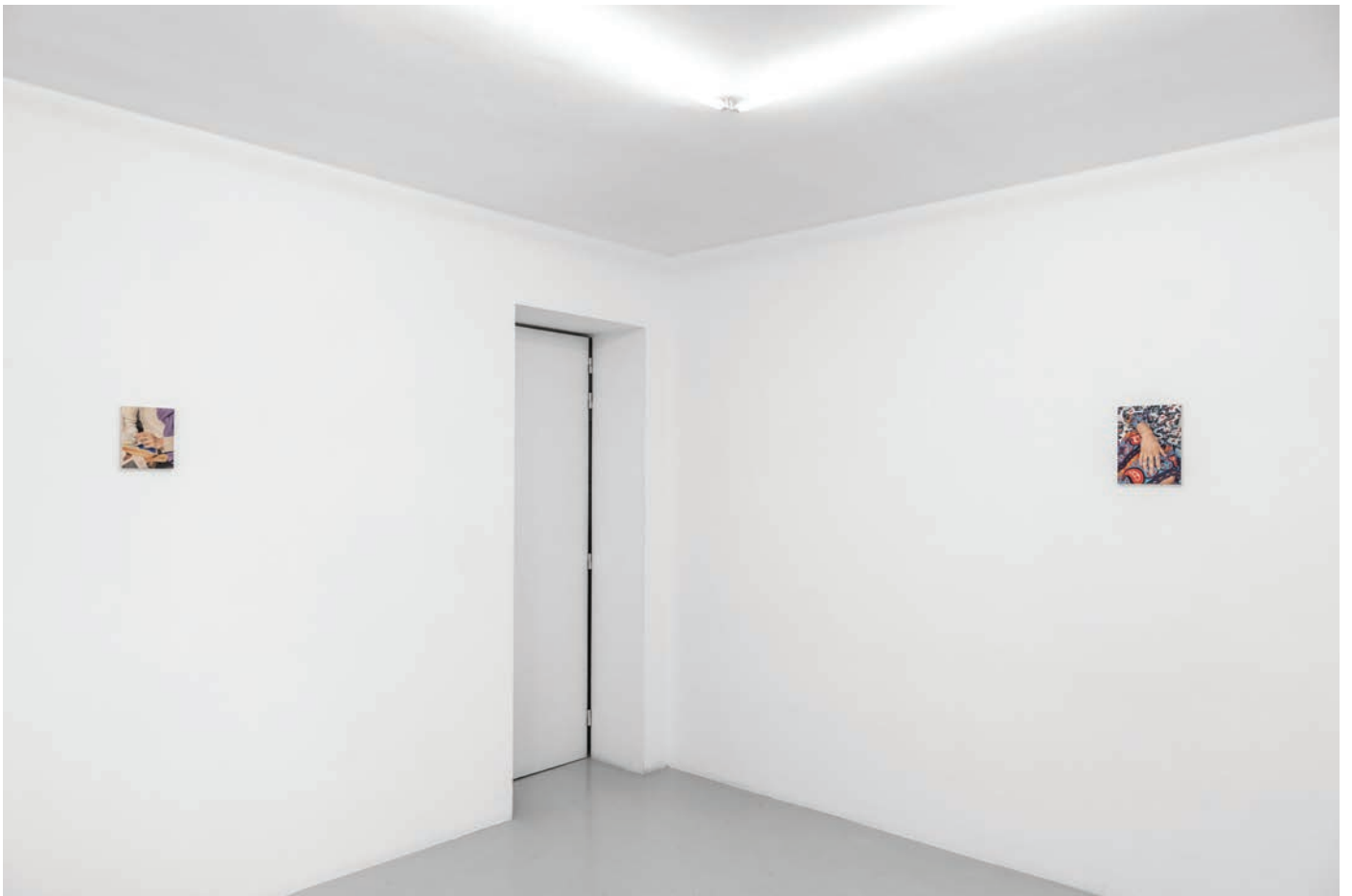
Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Solène Rigou
Annabelle, 2023
Color pencil on wood
27 x 20 cm

Solène Rigou
Mamadou, 2023
Color pencil on wood
27 x 20 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023

Solène Rigou
Juliette, 2023
Color pencil on wood
19,3 x 15 cm

Installation view, *A Sedimentation of the Mind*, Meessen De Clercq, 2023